

اقتصاد و بازرگانی

تعداد منابع: ۷ اصلی و ۲ ارجاعی

- در این بخش، مباحث بازرگانی و تجارت، تولید و مالکیت، ثروت و فقر، الملاق تهراری، اوراق بهادار و بورس، سرمایه‌گذاری، انقال، مکتبهای اقتصادی و مالکیت و مسایل مالی می‌آید.

و حرج، حیازت و سلطنت، آنها را راهگشا در نظام اقتصاد اسلامی می‌دانند. آنان با بررسی مالکیت در دو بُعد اخلاقی و اجتماعی، آن را امری مطابق با فطرت و موجب انتظام امور اجتماعی می‌دانند و اقسام مالکیت و ویژگی‌های آن را بر می‌شمارند. اقتصاد بازرگانی، معاملات ربا، و اقسام بیع و قراردادهای، از جمله مباحث کتاب است. منابع طبیعی و قلمرو مالکیت و حق بر آنها و نقش دولت در توزیع ثروت و گرفتن مالیات‌ها از مباحث دیگر کتاب است. نویسندگان در پایان به عدالت اجتماعی و نظام مالی در اقتصاد اسلامی پرداخته و مضاربه و اجاره به شرط تملیک راه، از مباحث کارگشا در اقتصاد دانسته‌اند.

تاودی، محمد بن سوده

ع ۴۱- کشف الحال عن الوجوه التی

یتنظم منها بیت المال، باتحقیق عبدالمجید خیالی،

بیروت: دار الکتب العلمیة، ۹۶ ص، عربی، وزیری (شمیز).

شابک: ۰-۳۱۳۷-۲۷۴۵۱-۲

کد پارسا: ۰۰۷۲-۲۲۰

ماليه عمومی

پورمند، محمد؛ گرمی، محمد مهدی

۴۰- مبانی فقهی اقتصاد اسلامی، قم: تهران:

پژوهشکنه حوزه و دانشگاه؛ سازمان مطالعه و تدوین کتب

علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه،

۲۳۷ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بهار: ۷۵۰۰ ریال،

منابع: ۲۳۲-۲۳۷.

شابک: ۵-۵۵۰-۴۵۹-۹۴۴

کنگره: BP۲۳۰/۲/K۴M۲

دیویی: ۲۹۷/۲۸۳۳

کد پارسا: B۲۲۶۸۱

عنوان به لاتین:

*The Jurisprudential Foundations of
Islamic Economics*

اقتصاد و بازرگانی - کلیات - مباحث تطبیقی

و نظری - مبانی: مالکیت: مالکیت - احکام (فقه و اصول)

تبیین مبانی اقتصاد اسلامی به منظور کاربردی

کردن آن است. نویسندگان با تحلیل برخی از قواعد

فقهی از جمله قاعده لاضرر، اتلاف، نفی سبیل، عسر

تقسیم کار و تولید جمعی، ارزش و قیمت، دستمزد، مالکیت‌های بزرگه متادل درآمد و هزینه و رابطه آن با رفاه اقتصادی، نوسان قیمت و آثار اقتصادی آن از دیدگاه ابن خلدون، بررسی راه‌های کسب درآمد تقسیم‌بندی ابن خلدون در باره فعالیت‌های اقتصادی، اقتصاد بخش عمومی یا دولتی و مراحل رشد و توسعه اقتصادی.

زنجانی، فیاض (۱۳۴۷-۱۳۱۹)

ع ← ذخائر الإمامة فی الخمس.

(شماره ۳۲۰)

خمس

سری، حسن

ع ۴۳-الاقتصاد الإسلامي، مبادی

و خصائص و أهداف، مصر: مرکز الإسكندرية

للكتاب، ۱۳۳ ص، عربی، وزیری (شمیز)، منابع: ۲۱۴-۲۲۲.

شابک: ۰-۲۹-۵۶۸۲-۹۷۷

کد پارسا: B۲۰۵۴۲

ع اقتصاد و بازرگانی - کلیات - مباحث تطبیقی

و نظری - مبانی

پ پژوهشی در باره ساختار اقتصادی اسلام و ویژگی‌ها

و اهداف آن است. هدف نویسنده، فراهم کردن زمینه‌های

ذهنی و نظری اجرایی قوانین اقتصادی اسلام توسط

دولت‌هاست. وی، با استناد به منابع حدیثی و فقهی

و تفسیری و نیز کتاب‌های حقوقی و اقتصادی جدید

سرفصل‌های زیر را بررسی کرده است: مفهوم اقتصاد

اسلامی، نتایج زیان‌بار غفلت مسلمانان از اجرای سیستم

اقتصادی در اسلام، ویژگی‌های اقتصاد اسلامی، انواع

مالکیت خصوصی و عمومی، مکاتیب اقتصادی

سرمایه‌داری و اشتراکی و کمونیستی. وی در ادامه

به بررسی عوامل و زمینه‌های پیدایش مالکیت خصوصی.

زکات، خمس، جزیه، خراج، احیای زمین‌های موات، مهریه،

صدقه، ارث، هبه، وصیت، لقطه پرداخته است. وی، یکی

از مقاصد شریعت را حفظ مال دانسته و بر آن اساس نتیجه

گرفته است که مالکیت خصوصی مورد احترام و حمایت

اسلام قرار دارد.

پ پژوهشی در باره منابع درآمدهای دولت

اسلامی و کیفیت تقسیم و مصرف آنهاست. هدف

نویسنده، تبیین نظام اقتصادی اسلام از طریق معرفی

سیاست‌های اقتصادی پیامبر اسلام (ص) و خلفای راشدین

بوده است. سرفصل‌های کتاب چنین است: خمس، غنایم

جنگی و گنج، فی، خراج، جزیه، اموالی که از بازرگانان اهل

ذمه اخذ می‌شود، اموال میت بی وارث و اموال مجهول

المالک. این نوشته براساس فقه مالکی تنظیم شده

و دیدگاه‌های مذهب مالکیه را منعکس کرده است.

خسروی، زهره

ع ← نقش خانواده در ارتقاء فرهنگ کار.

(شماره ۱۳۲)

کار و کارگر - ارزش کار

خلیلی تیرتاشی، نصرالله (۱۳۴۲ -)

ع ۴۲-اندیشه‌های اقتصادی ابن خلدون،

ویراسته ابوالفضل طریقه‌دار (۱۳۳۷ -)، تهران: دانش

و اندیشه معاصر، چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه، ۲۴۲ ص، فارسی،

وزیرری (شمیز)، بها: ۱۰۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۲۲۷-۲۳۰

و همچنین به صورت زیرنویس، منابع: ۲۴۱-۲۴۲، طرح: ۱۹۲.

شابک: ۰-۴-۷۳۲۹۵۰۰-۹۶۴

کنگره: D۱۶N/A۲KHV

دیوبی: ۹۰۱

کد پارسا: B۳۳۲۵۷

عنوان به لاتین:

ع اقتصاد و بازرگانی - کلیات - منابع جامع؛

ابن خلدون - دیدگاه‌ها - اقتصادی (تاریخ و جغرافی)

پ به بیان تالیف اقتصادی اسلام از دیدگاه

ابن خلدون پرداخته است. نویسنده، به منظور فراهم آوردن

مقدمات لازم، جهت توجه به اندیشه‌های اقتصادی جهان

اسلام و با بهره‌گیری از آثار ابن خلدون و پژوهش‌های

انجام شده در باره آن و منابع غربی، ابتدا به بیان ضرورت

طرح اندیشه‌های اقتصادی دانشمندان مسلمان، زندگی‌نامه،

آثار و جایگاه ابن خلدون در تاریخ اندیشه‌های اقتصادی

پرداخته است، سپس مباحث زیر را مطرح کرده است: نظریه

شرقاوی مالقی، عایشه

۴۴ع- البنوک الإسلامية، التجربة بین الفقه

و القانون و التطبيق، بیروت: دار البیضاء؛ المرکز

التقافی العربی، چاپ اول، ۷۰۲ ص، عربی، وزیر ی (سلفون).

کد پارسا: B۲۳۳۰۳

بانک داری اسلامی

تحلیل جایگاه فقهی و حقوقی پدیده بانک‌های

اسلامی و تفاوت فعالیت‌های آنها با سایر بانک‌های سنتی

است. نویسنده، با هدف بیان آثار و پیامدهای مثبت و منفی

اقتصادی و سیاسی این نوع بانک‌ها، به تدوین این کتاب

پرداخته است. وی، به منابع فقهی و حقوقی قدیم و جدید

اهل سنت و نیز پژوهش‌های نویسندگان غربی استناد

می‌کند. نویسنده، فلسفه اصلی تأسیس چنین بانک‌هایی

را پرهیز از ربا می‌داند، ولی معتقد است که آنها از اهداف

اولیه خود منحرف شده‌اند و در زیر پوشش اسلام، همان

عملیات بانک‌های سنتی را انجام می‌دهند و پاسخ‌گوی

دولت و قانون هم نیستند به همین علت وی خواستار

برچیده شدن این بانک‌ها شده است. کتاب شامل این

سرفصل‌ها می‌باشد: شرایط قانونی تأسیس و اداره بانک‌های

اسلامی، رقابت با بانک‌های اسلامی، دریافت‌ها

و پرداخت‌های بانک‌های اسلامی، راه‌های به‌کارگیری

موجودی در بانک‌های اسلامی، استفاده از پول بر اساس

مشارکت در سود و زیان، به‌کارگیری پول در انجام

داد و ستد و معاملات تجاری و اجاره.

محمدی ری شهری، محمد (۱۳۳۵ -)

۴۵ع- التتمیه الاقتصادية فی الكتاب و السنة.

ترجمه خالد توفیق؛ باتصحیح رسول افقی؛ عبدالهادی

مسعودی (۱۳۳۳ -)؛ سید عباس موسویان؛ باتحقیق علی

نقی خدیاری؛ مرکز تحقیقات دار الحدیث؛ مهدی غلامعلی؛

غلامحسین مجیدی؛ گزیده خالد توفیق، قم؛ دار الحدیث،

چاپ اول/ ۱۰۰۰ نسخه، ۶۸۸ ص، عربی، وزیر ی

(کالینگور)، منابع: ۶۶۳-۶۸۸ فهرس: آیات، اعلام، اشعار،

اماکن، ادیان.

شابک: ۹۶۴-۴۲۴-۷۸۲-۵

کد پارسا: B۲۳۹۵۲

عنوان متن گزیده شده:

میزان الحکمة

این کتاب، جزئی از موسوعه میزان الحکمة می‌باشد.

توسعه اقتصادی - در قرآن و حدیث

نویسنده با استناد به آیات قرآن و روایات فریقین به تحلیل

مسائل اقتصادی از دیدگاه اسلام پرداخته است. وی، ضمن اشاره

به اهمیت مباحث اقتصادی و توسعه پیشرفت در آن، اصول و اساس

آن را شرح داده و علم، تدبیر، کار، بازر، استهلاک و دولت را از ارکان آن

دانسته است. نویسنده هم چنین به مبادی اعتقادی، حقوقی، اخلاقی،

عقلی و اجتماعی به‌موردی بیشتر و به موانع و اقلت آن پرداخته است.

نویسندگان

۴۶- بررسی اندیشه‌های اقتصادی امام

خمینی: مجموعه مقالات دومین کنگره

بررسی اندیشه‌های اقتصادی حضرت

امام خمینی (ره)، تهیه و تنظیم دبیرخانه دومین

کنگره بررسی اندیشه‌های اقتصادی حضرت امام خمینی (ره)

تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)؛

ستاد بزرگداشت یکصدمین سال میلاد امام خمینی (ره)،

چاپ اول/ ۳۰۰۰ نسخه، ۵۳۷ ص، فارسی، رقمی (شمیز)،

بها: ۱۶۰۰۰ ریال، جدول: ۳۲۹، منابع: ۵۳۷.

ضمیمه: پیام حضرت آیت‌الله سید عبدالکریم موسوی اردبیلی،

ص ۳- ۵.

شابک: ۹۶۴-۳۳۵-۴۰۳-۲

کنگره: DSR۱۵۷۷/K۹

دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۲

کد پارسا: S۲۳۰۲۸

مقالات این مجموعه: گزارش تحلیلی دبیر کنگره، سید

منصور خلیلی عراقی، ۷-۱۶؛ اندیشه «جنگ فقر و غنا» یک

الگوی راهگشا برای توسعه ملی، فرشاد مؤمنی، ۱۷-۴۴؛

اقتصاد از دیدگاه امام خمینی، رسول منتجب‌نیا، ۴۵-۵۸؛

عدالت اجتماعی از دیدگاه امام خمینی، سید جمال‌الدین

موسوی اصفهانی، ۵۹-۷۹؛ توسعه و عدالت از دیدگاه

حضرت امام خمینی (ره)، مرتضی عزتی، ۸۱-۱۰۴؛

نگرش امام خمینی به اقتصاد اسلامی به عنوان یک راهکار

بدیل، یحیی فوزی، ۱۰۵-۱۳۵؛ نگرش مالیاتی خمس، آثار

از دیدگاه امام خمینی، بتول امین جعفری، ۳۶۹-۵۰۴؛ بررسی موضوع خصوصی سازی و تغییر ساختار اقتصادی در برنامه سوم با تأکید بر دیدگاه‌های امام خمینی، علی یوسفی نژاد، ۵۰۵-۵۲۷؛ امام خمینی و ساده‌زیستی، محمدمهدی کریمی‌نیا، ۵۲۹-۵۳۷

☐ توسعه اقتصادی؛ لوضع اقتصادی؛ امام خمینی، سید روح‌الله - سیره و دیدگاه‌ها - اقتصادی (شخصیت‌شناسی (عمومی))

① نویسندگان در این مجموعه با تشریح مسائل نظری اقتصاد به تبیین دیدگاه‌های اقتصادی امام خمینی پرداخته‌اند. آنان با استناد به کتابها و رهنمودهای مظلّمه و سیره عملی ایشان در زندگانی شخصی و حکومتی دیدگاه‌های وی را در مورد مباحث زیر بررسی و تحلیل کرده‌اند: جنگ فقر و غنا و مبارزه با فقر، عدالت اجتماعی، توسعه ملی، نقش دین در توسعه، اقتصاد وابسته، نقش دولت در اقتصاد، خصوصی‌سازی، زنان و اقتصاد، خمس و مالیات‌ها، رفاه ساده‌زیستی، کشاورزی و عوامل عقب‌افتادگی.

و پیامدها، محمدمامیر نوری کرمانی، ۱۳۷-۱۷۴؛ دین و توسعه: با تأکید بر قرائت امام خمینی از دین، محمد منصورنژاد، ۱۷۵-۱۹۶؛ جنگ فقر و غنا از دیدگاه امام خمینی، نعمت‌الله اکبری، ۱۹۷-۲۲۵؛ نگاهی به توسعه اقتصادی و توسعه فرهنگی از دیدگاه امام خمینی و ضرورت توجه به آن، شکرخدا حیدری، ۲۳۷-۲۶۲؛ رهایی از اقتصاد وابسته، خودکفایی راهبرد امام خمینی در عرصه اقتصاد، علی‌محمد احمدی، ۲۶۳-۲۸۵؛ اهداف و مبانی مکتبی نظام اقتصادی اسلام از دیدگاه امام خمینی، سید حسن میرمعزی، ۲۸۷-۳۴۸؛ نگاه امام خمینی به نظام اقتصادی اسلام، علی امینیان، ۳۴۹-۳۶۵؛ انتخاب راهبردی رشد و توزیع از دیدگاه امام خمینی، محمدرضا یوسفی، ۳۶۷-۳۸۰؛ بررسی آراء و اندیشه‌های حضرت امام خمینی (ره) در باره برنامه‌های اقتصادی دولت [تهیه و تنظیم، سیاست‌گذاری، خط مشی‌ها]، فاطمه پاسبان، ۳۸۱-۴۱۵؛ سیاست‌ها و روش‌های اعمال استراتژی توسعه اقتصادی درونزا از دیدگاه امام خمینی (ره)، روح‌الله بیات، ۳۴۷-۴۶۸؛ نقش زنان در اقتصاد